Kylien historia ja kulttuuriperintö

20.10.2026

Hirvilahden nuorisoseurantalo

Pohjois-Savon Kylät

Hirvilahti

- Sijainti Kuopion Länsirannan alueella
- Noin 350 asukasta
- 1664 kylässä kuusi maatilaa, isojaon myötä 16 tilaa

  Nyk. omakotitaloja, muutama rivitalo
- Kansakoulu 1882

  Hirvilahden alakoulu, esikoulu, päiväkoti?

  Alakoululaiset von Wrightin koulussa Kaislastenlahdessa

  Yläkoululaiset Kuopiossa
- Hirvilahden kappeli 1950-luvulta
- Lähikauppa
- Nuorisoseura ja seurantalo

  Löytöretkellä Hirvilahden maisemissa (Kuopiokanava)

Miksi historiaa ja kulttuuriperintöä?

- Kylien historia ja kulttuuriperintö merkittäviä strategisia ja toiminnallisia voimavaraoja
- Luovat pohjaa alueiden elinvoimalle, yhteisöllisyydelle ja kestävälle kehitykselle
- Historiallinen tausta ja perinteet luovat asukkaille yhteenkuuluvuuden tunnetta ja juuria. Identiteetti ja yhteisöllisyys auttavat yhteisöä toimimaan yhdessä.
- Kylien historialla on valtava potentiaali erilaisten elämysten tuottamiselle niin kyläläisille itselleen kuin myös kyliin saapuville matkaajille. Kylien historia on täynnä elämyksiä.
- Paikallistuntemus tarpeen kuntien strategisessa suunnittelussa, elinvoimatyössä ja kumppanuuspöydissä.
- Kulttuuriperinnön vaaliminen tärkeää. Kyse ei vain virallisista kohteista, vaan myös niistä, jotka ihmiset kokevat tärkeiksi. Ne auttavat yhdistämään sukupolvia, luovat jatkuvuutta menneestä nykyisyyteen ja tulevaan.

Kuva: https://kuopionlansiranta.fi/wp/kylat/

Oppaita matkalle

Kylän historia eläväksi, Varsinais-Suomen kylät

https://www.vskylat.fi/wp-content/uploads/2021/11/Kylan-historia-elavaksi-pdf.pdf

Kotiseutu kestäväksi, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/fcb55018-803a-4f17-b8d0-f448514dea1b/content

Kylät ja kylien tutkimus 2000-luvulla. Toim. Päivi Oinas, Maarit Sireni ja Torsti Hyyryläinen 2025.

https://journal.fi/maaseutututkimus/issue/view/12427/2947

Millaista tietoa? Mitä apuna? Mihin käyttää?

- Esihistorialliset kohteet
- Rakennukset, paikat, maisemat (kyppi.fi, rky.fi)
- Historialliset tai muutoin keskeiset ja tärkeäksi koetut henkilötKoti, sisustus, perhe ja suku, juhla-, ruokailu- ja muu perinne
- Elinkeinotoiminta, työnteko kylällä ja muualla, yrittäjyys
- Vapaa-ajan toiminta
- Arki, sattumukset ja tapahtumat

- Historiajulkaisut, arkistolähteet, museoaineistot, kartat, sanomalehdet, muu media
- Muistitieto, haastattelut, muistelut, tarinat ja tarinoinnit, kokemusten jakaminen
- Vanhat valokuvat, talojen ja henkilöiden paperit, kotivideot

- Sukupolvien ja ihmisten kohtaamiseen
- Elämyksinä ja omien juurien löytämisenä meille ja muille
- Erilaisia tuotoksia (kirjat (Lea Honkalampi 2005: Kotikylämme Hirvilahti), lehdet, videot, podcast, näytelmät, tarinaillat)

Savo ja sen kansa

Toim. Riitta Räsänen, SKS 2008

- Alue ja kansa
  - Kansan parhaasta oman kotiseudun tuntemiseen
  - Savon murteet, mielikuvat ja kieli
- Uskomusmaailma
  - Myytit, riitit, kansanusko, kansa vaivojensa parantajana
- Elämismaailma
  - Jälkiä ja lähteitä
  - Asukkaat ja asutuskuva, liikkuminen ja yrittäminen
  - Kotipiiri arkena ja pyhänä (suku, perhe, rakennettu pihapiiri, kotitalouden arkirytmi)
  - Työvuosi
- Arvomaailma
  - Arvot ja mielenlaatu, etiikka, sankaruus
  - Savolaisuus ja savolaiset painatukset
  - Tunteet